

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 12. grudna 1879.

List 50.

Za predbožični čas.

Zopet se približuje srečni čas presv. rojstva Jezusovega, na katero se vredno pripraviti je katoličanu sveta dolžnost, če hoče, da si usmiljeni Jezus tudi njegovo v sv. adventni spovedi lepo osnaženo in s svetimi čednostmi ovenčano serce za svoje jaslice izvoli in, kakor nekdanj v betlehemskem hlevcu, v taistem prebira, Marija in sv. Jožef pri njem bdita in angeli Božji veselo slavo prepevajo.

Ena naj ginljivih priprav je pa gotovo devetdnevica pred sv. Dnevom, kadar Marija in sv. Jožef na poti v Betlehem prenočiša išeta, kar je bilo že dve leti v „Danici“ tako ginljivo popisano, da je mnogim ljubemu Jezusu, Mariji in sv. Jožefu vdanim Slovencem globoko v serce seglo in so to počeljevanje že po mnogih krajih z vso mogočo slovesnostjo obhajali. Tudi v Ločki fari na Mlačah so to Marijino prenočišče z velikim veseljem prav pobožno opravljali in letos ga bojo pa še tudi po drugih vaseh. Res je do solz ginjeno človeško serce, kadar mnogoštevilni z lučicami razsvetljeni sprevid o večni luči od hiše do hiše med molitvijo sv. rožnega venca in veselim popevanjem Marijinih pesem gre. Tudi na Mlačah je vsaki gospodar hotel Marijo prenočiti, kar pa, se vé, da le v 9 dneh ni moglo biti. Sprejem Marije je bil po „Zgodnji Danici“. Odhod od hiše naj bo pa tukaj pridjan:

Oh kako veselo in kratkočasno je zdaj pri nas bilo, ko smo Marijo, Jezusovo pa tudi našo ljubeznjivo Mater, na prenočišu pri sebi imeli! In zakaj bi veselo ne bilo; sej je le tam prava sreča in blagoslov Božji, ljubi mir, ljubezen in poterpežljivost, res, nebeško veselje doma, kjer Marija z ljubim Jezusom in sv. Jožefom prebiva. Tudi nam se je zdelo, da imamo nebesa odprte, ko smo Marijo med seboj imeli. — Toda, čas je preteklo, solnce k božji gnadi za goro hiti, in ravno kar bojo zvonovi večno luč zapeli, nam pa oznanili miloželostno slovó, da Marija od nas gre; kajti dalje se ji mudí na poti v Betlehem, kjer se ima zasvetiti Rojstvo edinorojenega Sina večnega Očeta, da bo odrešil grešno zemljo, in zopet z razžaljenim Bogom spravi Adamov rod. O usmiljena Mati Marija, brezmadežna Devica! mi sicer vemo, da moraš našo hišo zapustiti in se na drugo prenočišče naprej podati, če hočeš v Betlehem priti, kakor Ti je zapovedano bilo. Pa vendar se nam neizrečeno milo dela, serce nas boli in solze nam v oči silijo, ker

se Ti od nas odpravljaš in od naše hiše grenko, grenko slovó jemlješ.

O Marija, sladka Devica in ljubljena Mati naša! toraj pojdi v imenu Božjem! — o! z Bogom, Marija! srečno hodi, srečno popotvaj! Daj Ti ljubi Oče nebeški dobre, usmiljene ljudi najti, kateri Te bojo z veseljem vzeli pod streho, Ti radovoljno postregli, Te lepo častili in Tvojega ljubega Sina Jezusa Kristusa pobožno molili!

Nam pa, o Marija, sveti materni blagoslov za slovó daj; oh naj ta blagoslov vedno v naši hiši ostane! Blagoslovi, o Marija! preden od nas greš, nas in naše vse; blagoslovi nam dušo in telo, naše vinograde in žitno polje, in karkoli imamo; usmili se pa, o Marija, tudi naših ljubih rajnih in vseh tistih duš, katerih trupla so bile iz te hiše na pokopališče spremljene, prosi za nje pri sedežu sv. milosti Božje, da večni mir in pokoj uživajo in jim sveti večna luč. — Pa, o mila Mati Marija! kakor Ti danes od naše hiše slovó jemlješ, tako bomo tudi mi, morebiti že kmalo od tod za vselej slovó jemali in se na pot v dolgo večnost podajali; oh, takrat ne pozabi na nas; — oh, takrat, Marija, se spomni, da si na poti v Betlehem pri nas prenočevala, in pridi s svojim Sinom Jezusom, da ga naše uboge dušice za popotnico in v zastavo večnega življenja vredno prejmejo. Pridi, o Marija, pa tudi s svojim ljubim ženinom, sv. Jožefom, svojim tovaršem na sedanjem prenočišu, da nas tolažita v zadnjem vojskovanju na zemlji, o grenki smertni uri, in naše duše spremljata v ljubo Očetovo hišo srečnih nebeč, kjer sv. Božje obličje in tvoje lepo obličje, o Marija, večno gledati in uživati želimo!

Kadar so še nekoliko pomolili, ali slovó zapeli, pristopi tisti ali tista, ki Marijo dalje nese, rekoč: Vem, o Marija! da se Ti dalje mudí, kjer na drugem (3., 4. itd.) prenočišu Te že z gorečimi željami pričakujejo; pojdi tedaj k njim in prinesi jim obilno nebeških darov. Nam pa, o dobra Mati! odpusti, če smo Ti preslabo postregli, Te premalo častili. Preden greš, o Marija, nam še svoj sv. materni blagoslov daj, našim dušam pa sveti raj sprosi! Amen.

Zdaj spoštljivo Marijino podobo poljubi in v naročje vzame, rekoč: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Češena bodi Marija, zdaj in vekomaj! in sprevid se začne, kakor poprešnji večer na 2., 3., 4. itd. številko.

J. V.

Marijino slovó od prenočiša ob 9dnevnici pred Božičem na Mlačah 1878.

O Marija, Mati ljuba!
Oh sakaj že od nas greš?
Kako nas bo tvoja zguba
V serce pekla, ti ne veš!

Oh ostani v naši hiši,
Mati! saj še kratek čas,
Serc otročjih prošnje vliši:
Ne podajaj se od nas!

Pa zastonj tekó solzice
Iz objokanih oči,
Čas doteka porodnice,
V Betlehem se ti mudí.

Toraj z Bogom! srečno bodi,
Kamor kliče te Gospod;
Zmeraj naša Mati bodi,
Zlaga vari nas poved!

K tvojim nogam pokleknili
Bomo, dobra Mati! adaj,
Za slovo te naprosili,
Sveti blagoslov nam daj!

Ne pozabi da, Marija,
Prenočila si pri nas;
Oh zato pa tovaršija
Naša bodi vsaki čas!

Kadar nam bo zapustiti
V smertni noči le-ta kraj,
Daj nam zopet te častiti
Pri Očetu vekomaj!

J. V.

Marija brezmadežna in šolstvo.

Ko so pred 25 leti Pij IX v soglasji z vsemi katoliškimi škofi vesoljnemu svetu zapovedali verovati, da je Mati Božja brez madeža spočeta; tedaj so se nekteri hladni kristjani in mnogi vroči judje in modorni neverniki popraševali, je li ta praznik, praznik brezmadežnega spočetja, času priméren ali ni. Pij IX pa so bili dovelj bistrega očesa, da so spregledali, kaj je času ne le primérno, ampak celó potrebno. In kar je bilo takrat dobrih ljudi, pravih katoličanov na svetu, so bili s Pijem enih misli, enak-ga čutila. Od vsih strani so že mnogo časa prihajale brezštevilne goreče prošnje, naj se brezmadežno spočetje razglasi za versko resnico. Med prosilci so bili kralji, cesarji, plemeniti velikaši, pa priprosti vérniki: kar je bilo dobrega, blagega, nepopačenega, vse je hrepenelo, naj se čast Marijna še s tem praznikom povikša.

Želja mnogih serc se je spolnila; hitro se je po širokem svetu oznanila vesela resnica. Zdaj so bili ljudje še bolj razdeljeni. Kar je imelo živo vero, se je veselilo in priserčno radovalo s Pijem, le polovičarji so ostali merali: nasprotniki pa so se sardili, kakor bi bili Pij s tem razglasilom živ pekel odperli!

Tudi zdaj des 25 lét ni drugač; le to je razloček, da si obé strani — „otroci Božji in otroci svetá“ — bolj odločno, bolj vidno nasproti stojite; kar je tem boljše, ker vaak lahko na prvi pogled sprevidi, kam se mu je zdaj vstopiti, ako ima želje enkrat pri sodbi Božji na desnici med isvoljenimi stati. In res jih je med tem časom mnogo po Marijni priprošnji na pravo stran pre-

stopilo; resnico so našli, kateri so je resno iskali; čeravno so tudi nekteri svojo skrito gnjilobo očitno s odpadom pokazali, da se jih tem ložej varujemo.

Verska resnica Marijnega brezmadežnega spočetja nam je postala tako rekoč svitla luč, pri kateri si naj ležej ogledamo strašno bresno strastne zaverženosti, na drugi strani pa krasni hrib Sijonski vse lepote in čednostne blagovitosti.

Človeštvo je hudo, hudo zabredlo. Tvarina vlada. Denar in vživanje sta malika, kterima druhal kadilo sažiga. In kar tema malikoma služi, je rado vdano starim ajdovskim pregreham in grozovitostim. Surovost in divjost, terdoserčnost in brezobzirnost, nesmétnost in nečistost, skopost in lakomnost, strahovita zmešnjava razgraja enako divjim zverém v sercih toliko — oh toliko ljudi.

Nad tem propadom ali prepadom pravnosti, nad tem strašnim breznom človeške zvižčnosti in strastnosti, nad tem razburjenim morjem, po katerem se nesrečno dalje dervi goropadna spridenost sedanjega časa — pa se tako lepo, pa tako milo vzdiguje in na nas osira svito bela zvezda: Marija brezmadežna! Ave, maris Stella! — Češčena, morska Zvezda!

Ravno vsled te prednosti brezmadežnega spočetja se nam kaže Marija v naj krasniši, naj vzorniši lepoti, ktera tako skrivnostno vabi in vleče vse one, kateri se želijo izmed divjih valov zabredlega časa rešiti na rajski breg večnega življenja. Tje gor se osira vsako oko, ki še rado gleda, kar je nebeškega, svetega, čistega, blazega; tje gor hrepeni in koperni sleherno serce, ki še gorko bije za čistost, zmérnost in vsakoršno čednost. Pa ne ozira se zastonj oko, ne koperni zastonj serce: blažene roke brezmadežne Device ponujajo in delijo vsakoršne darove in gnade. Okrog Marije brezmadežne se tedaj vse zbira, kar hoče dobro biti in dobro ostati, kar se boče povzdigniti in vzdržati nad mlakužno nenažnostjo strastim vdanega in vero spodkopujočega časa!

Zato je vsih dobrih katoličanov ena misel, da je 8. grudna deviški praznik, praznik nedolžnih!

Od nekda pa je veljala mladostna doba za dobo nedolžnosti. In vsakega očeta, vsake matere, vsakega duhovskega ali svetnega učitelja in odgojitelja sveta dolžnost je, male ohraniti v detinski nedolžnosti, in jih ne samo z naukom, marveč s djanskimi vajami verskega življenja tako vterditi, da bodo tudi pozneje pošteni ostali v kljub naj hujšim zapeljivostim.

Pa bo marsikteri odgojitelj rekel: pisati je lahko in svetovati. Mladina se pa le ne dá prenamediti, ampak postaja čedalje uporniša, divjiša, — strastna, da je gerdo! Naj bode pa še meni dovoljeno vprašati: dragi učitelj! kaj si pa že storil za versko vmeno sibi izročene mladine? kako podpéraš kateheta? kolikrat pogledaš, kako se tvoji šolarji v cerkvi vedejo? kolikrat jih vprašaš, kaj molijo? kdaj jih k spovedi in sv. obhajilu priganjaš ali celó pripravljáš za sv. zakramente? ali si jih že kdaj učil, kako naj Marijo častijo; kako naj se otročdi svoji nebeški Materi priporočajo in izročajo? ali si jim znabiti zdaj o petindvajsetletnici kaj rekel? — Stori vse to in še drugo, kar sv. vera vsakemu katoličanu veléva ali pa svetuje, boš videl, da bode boljše; če pa ne bode boljše, imaš še le potlej, ko si vse poskusil, pravico roke si umiti in reči: „jaz sem nedolžen za stran zanikernosti in spridenosti šolskih otrok, — vi drugi glejte!“

Če pa hočeš pri mladini takega pravega duha vzbujati, ga moraš najpred sam imeti. Za vaako reč, ki je hočeš otrokom razlagati, se pripravljáš; ali kerščanska odgoja pa ni vredna, da bi se vestno pripravljaj za njo? Ktere katoliške časnike bereš? ktero katoliško pedagoško knjigo imaš? kako je pri tebi s kerščanskimi dolžnostmi? Kaj storiš za Mater Božjo? Če za 25letnico

še nisi nič storil, kaj misliš storiti v kratkem? — Sedanji čas sicer po tacih rečeh ne vpraša veliko, a vprašal bo enkrat Sodnik in gorje, če bi ti moral reči: „ne poznam te!“

Kerščanski odgojitelji, usmilite se mladine; nikar je ne pustite, da bi se za drhaljo spustila in se utopila v morji nejevere in hudobije! Poljite jo k Mariji in po Mariji k Jezusu! Čez 25 lét, ko se bode obhajala 50letnica neomadežnega praznika, vam bo rešena nedolžnost hvaležna; in če tistega leta (1904) naj berže ne čakate več, bo molila na vašem grobu! Dan danes se velike stopinje delajo, pa mnogo jih je zraven poti. In zlasti odgojiteljem bi Zveličar lahko očital, kakor nekdanj Marti: „Šola! šola! veliko si prizadevaš; toda le eno je potrebno: Marija si je naj boljši del izvolila!“ *)

Stric.

Rešujemo duše z molitvijo.

(Konec.)

Ko bi vidil vlak z ljudmi bližati se prepadu, ali se jih ne bi usmilil in jih rešil, ko bi ti mogoče bilo? In glej, brez števila tvojih bratov se z berzovlakom dervi proti žrelu pogubljenja in žrelo jih golta kot kernica vodo, pa jih ne ustavljaš in ne rešuješ!

Misijskarji zapuščajo domovino, starše in predrago sorodovino, znanke in prijatelje, prezirajo sijajno bodočnost, ki se jim ponuja, in kakor nekdanj oče Abraham potujejo v neznane dežele med divjo sverino in še divjeje ljudi. Bog jih kliče, in ljubezen do Boga in do bližnjega ima zelo tanek sluh; gredo, dasiravno vedó, da jih tam ne čaka družega, ko lakota in žeja, preganjanje, bolezní, ječa in skor gotovo sama smert.

O kristjan! da bi ti vedel, koliko terpijo misijonarji pri svojem delu in po njih zgledu novo pridobljeni spoznavavci svete vere. O da bi ti vse bral, kar se pregroznega nahaja pri divjakih in vsak dan ponavlja! Kdor pogleda podobo v predzadnji številki „katoliških misijonov“, kjer je naslikano, kako pogani človeka darujejo svojim malikom, mora na kolena pasti pa s povzdignjenimi rokami k nebeškemu Očetu klicati: milost, o Gospod, milost za to ubogo ljudstvo! Na tej podobi se vidi, kako je nesrečna žertva, človek za noge pribit na drevo, pa tako, da glava navzdol visi, obe roki pa se raztegnjeni dotikate zemlje, na katero ste z žebli pribiti. Glavo potem odrežejo spodej, pa jo pribijejo čisto gori nad noge! Tako visi človek in kri njegova zemljo namaka, v tem ko poleg strašnega prizora sedi malik in pred njim posoda s človeškim mesom, kakor bi mu za pojedino bilo pripravljeno.

Toraj ne kličejo zastoj misijonarji ter prosijo pomoči za uboge narode, bodi si denarne, bodi si duhovne pomoči. Lepo je toraj, če nekaj od časnega premoženja, ki ti ga je Bog podaril, Njemu daš nazaj za zatiranje pregréh in zmot, za razširjanje njegovega Imena po svetu; ne bo zastoj, On šteje vsak vinar in sodnji dan ti bo poštevil položil in vse povernil s takimi obrestmi, kakoršnih oko ni vidilo, uho ne slišalo, in kar v serce človeško ni prišlo.

Toda denarne milošnje deliti vsakemu ni mogoče; pač pa vsak lahko moli, in to je za reveže zelo tolaživno; ubogi človek navadno bolje moli kot bogat, in toraj tudi več more pomagati.

Kolike spremembe zamore molitev narediti! — Dežele in narode, ki jih zdaj še gosta tema krije, obsijala bode nebeška luč svete vere, ajdovske serca se bodo

omehčale, verovali bodo, upali ter ljubili. Tam, kjer se dvigujejo zdaj poganski tempeljni polni akrunstev, stale bodo katoliške cerkve, njih stolpi bodo nevernikom kassali proti nebesom, njih svonovi jih bodo z mičnim glasom pretresali ter vlekli siloma v naročje prave in edine zveličavne svete Cerkve. Dobri Pastir bo imel ondi svojo čedo, in sredi nje bo bival leta in stoletja; kar Mu lažnjivo omikani narodi in ljudje žaljenja delajo, to Mu bo tam povračano s hvaležnostjo in zvestim nasledovanjem njegovih stopinj. Marija, ljubeznjiva naša Mati, bo tam dobila na milijone otrok, svetniki na milijone častivcev, junaške čednosti bodo začele kliti, cvesti ter stoterni sad roditi, ob kratkem: nebesa se bodo na zemljo doli spustile in z njih pomočjo Eviní ubogi otroci k večnemu življenju se vračali.

Kristjan, taki bo sad tvoje molitve!

Terdno upam, da boš zdaj za naprej prav goreče molil. Kaj ne, ko bi ti videl nesrečnega slepca s palico tipati okoli po tléh in prave poti iskati, ali ko bi še celó zagledal, da se bliža prepadu, v kterega mora gotovo prekucniti se, mar ga ne bi za roko prijel ter na pravo pot spravil? Glej, taki slepec je marsikteri narod na zemlji, kakor sem že omenil; svet in satan ga zaslepljenega vleče proti peklú, — in revež misli, da gre pravo pot. Oh, če se pogubi, potem so zastoj brezštevne čuda usmiljenja, ktere je Bog delal in jih še dela za zveličanje duš; potem je vse to zanj zgubljeno in mu nič ne pomaga: ljubezen, s katero ga od vekomaj ljubi; dobrote in darovi, ktere je od vekomaj zanj pripravil; Jezusovo včlovečenje, tri in tridesetletno terpljenje in smert, sveto Rešnje Telo, sveta maša, sveti zakramenti, molitev itd.

Ne, to ne smé biti, praviš ti, jaz tudi; toraj začniva koj moliti, kolikor najina slabost premore, in pa s živo vero, kateri je vse mogoče, ktera celó hrib zamore predstaviti. Gnada božja naju bo že podpirala. Z isto vero moliva tudi za grešnike in krivoverce. Sej zastoj ne bova molila, dragi bravec! Bodi zagotovljen, kar bova onim revežem izprosila — vero, upanje in ljubezen, kakor tudi še druge darove: vse to bo ljubeznjivi Jezus nama še posebno podelil; kar je pa še naj bolj tolaživno, ko bova umerla in naju bo trobenta zbudila sodnji dan, ko bova stala pred Sodnikom: takrat bo marsikteri stal na desnici ter imel zapisano na čelu, da je sad najine molitve. Toraj moliva, dragi moj; moliva pa s čistim in ponižnim srcem, ker le molitev čistega serca pride pred tron Najsvetejšega in le molitev ponižnega oblake predere ter ne miruje, dokler ni uslišana.

Naj pripraviš čas take molitve je čas svete maše. Mašnik pri darovanju kelih povzdignjen derži proti nebesom in moli, da naj se povzdigne pred Božje obličje za naše in celega sveta zveličanje, ali da bolje rečem, Kristus se daruje pri sveti maši za vse ljudi celega sveta, toraj tudi za nevernike in grešnike, da bi oboji k spoznanju resnice prišli. Pri sveti maši leži Jagnje Božje na altarju, in edini plamen, ki Mu iz Serca žari, prihaja iz edine goreče želje, da bi se nebeškega Očeta čast povikšala iu duše zveličale. Četoraj ti svojo molitev in plamtečo željo svojega serca združiš z molitvijo in z željo Jezusa Kristusa, potem gre en sam plamen proti nebesom, njegova vrednost zakrije tvojo nevrednost in tako te Bog mora uslišati, ker za te in s teboj prosi Jezus, kterega ne more prelišati.

Zlata ura na ta namen moliti je tudi, ko greš k svetemu Obhajilu. Ko Jezusa v serce prejmeš, ko postaneš živ tabernakelj, okoli kterega truma angelov trepetaje kleči ter se mu poklanja, ko te nebeščani gledajo, stermé in začudenja glas po nebeških dvorih zadoni, ko vlada Kralj nebes in zemlje sredi tvoje duše: oh takrat le pogumno svoj jezik razveži ter prosi! Ko

*) „kteri ji ne bo odvzet.“

bi še tako velike reči prosil, gotovo te usliši ker ti sama Sebe ni odrekel, kaj še le, ko ga prosiš gnad za nevernike, krivoverce in grešnike, po katerih noč in dan v tabernakelnju zdihuje, kakor oče po svojih otrocih, klatečih se po svetu „od nemila do nedraga“.

Da boš pa še več premogel do Jezusovega Serca, kliči na pomoč Marijo, svetnike in svetnice Božje, in pobožne kristjane na zemlji v duhu prosi za njihovo molitev; oh, kako radi ti bodo svetniki na pomoč hiteli, — svetniki, kateri so se nekdanj nad človeškimi smotami tolikrat sjokali, kateri zdaj imajo še večjo ljubezen do bližnjega kot nekdanj, in tudi večjo moč.

Ko bi te besede prav globoko šle v serce, kakor so iz serca prišle, ko bi velik vspéh dosegle; bilo bi to pravo hladilo Jezusovi serčni rani, pisatelju teh verstic pa v najčistejšo veselje, kar Bog daj na priprošjo Device brez madeža spočete.

P. Š.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (O Pariški bratovšini za duše v vicah.) (Konec.) 6. Redovnice Marijnega darovanja so bile ustanovljene iz tega namena, da bi ženam in otrokom označevale sv. vero po dobrih šolah, sirotiščih itd. Mlade ženske, v društvo sprejete, zavežejo se streči misijonu; po krajši ali daljši poskušnji jih pošiljajo v razne kraje, kjer smejo lahko stanovati, ker so Kitajke in se v svoji vnanji noči po nobeni reči od družih žensk ne razločujejo. Koristijo nam silno veliko; nekatere imajo precej imenitne učilnice, katerih eno 130 otrok obiskuje in neka druga tudi 100 učenk šteje; nekatere pa so v sirotišnici ali po vaseh, kamor se mé podati ne smemo; druge se pečajo s zdravilstvom in zraven kerščujejo veliko umirajočih otrok, podučujejo nove kristjane, pripravljajo jih za prejemo sv. kersta, učé vero nevernike i. t. d. V posamezno se ne morem spuščati, bilo bi predolgo. Te device so že veliko dobrega storile in so namenjene, čedalje več storiti. Že 35 jih je razpostavljenih po več krajih, nikoli ne manj kot dvé. Vsako leto pridejo k nam nasaj za en mesec, opravijo duhovne vaje in potem se spet povernejo v sleherni odločeni kraj.

Razven teh glavnih del napravljajo naše sestre vsako nedeljo shode za ženske iz prostega ljudstva, pri katerih jih podučujejo v veri, potem pa se z njimi razgovarjajo. Večkrat se tudi poganke teh shodov vdeležujejo. Tudi posebej učé njih mnogo sv. vero. Hodimo potlej pa tudi ven obiskavat bolne uboge in pomagat jim, naj bodo pogani ali kristjani. Zadnjič je tako neka revna žena zadobila gnado sv. kersta.

Ker so vse te opravila za Kitajce (Kineze), so primorane naše sestre učiti se tega jezika, ki ga vse morajo govoriti.

Vse te naprave, o katerih vam sporočam, obsegajo okolo 500 oseb.

Druge naša naselbina se pečá zlasti s odgojo evropskih ali polevrepejskih otrok, ker velikokrat je oče evropejec, mati pa Kitajka. Tù so zbrani otroci vsih narodov in vsakoverstne revšine. Naj bo dovelj povedati Vam, g. prošt, da smo imeli že to veselje ravno z le-to šolo več družin spet na pravo pot pripeljati (v red spraviti). Očeta, mater, otroke smo kerstili, starše poročili. Največkrat je moč protestant, žena poganka in otroci tudi. Tam smo ustanovili majhno odgojilnico, več storiti nam dohodki niso pripustili; tista šteje zdaj 36 otrok, ktere je s hrano in obleko treba preskerbovati. Zarad majhnega prostora sprejemali smo kot odgojence samo take otroke, ki so se v naj večji nevarnosti naha-

jali; ostali, katerih sprejeti nismo mogli, obiskujejo šolo kot vnanji učenci.

V le-ti hiši imamo tudi vnanjo šolo za Kitajce in naše sestre se trudijo tù z gori omenjenimi opravili: podučevanjem katekumenov, obiskovanjem bolnikov, napravo ženskih shodov itd.

Vam natanko naznaniti števila, kakor želite, zdaj nikakor nisem v stanu, morala bi pregledati zapisnike od 12 lét, ali vém Vam povedati, da pri mojem odhodu iz Kine pred dvema mesecema preseglo je število vpisanih odgojenk 470, in veliko teh mladih deklet je postavljenih za učiteljice v niskih šolah in misijonarji so z njimi prav zadovoljni.

Menim, da sem vašim željam, g. prošt, gledé Kine vstregla; gledé števila redovnic pomočnic v Evropi, častnih udov itd. je pa naša preč. mati tega mnenja, da o tem sporočati ni potreba, ker niso s Kino v nikakoršni dotiki.

Med družniki, ki so z nami združeni, mogla bi Vam našteti veliko očetov in bratov iz družbe Jezusove, več samostanov Karmelitov, Trapistov in bratov sv. Janeza od Boga, redovnic obiskovanja D. M., dobrega pastirja, uršulinskih in avguštinskih samostanov, Beguinske družbe v Gentu, in še veliko družih, ki so skupoma ali posamezno s nami v občnji molitev in dobrih dél.

Zadnjič imam se Vam, gosp. prošt, še zahvaliti za spisak častnih udov, ki je tako marljivo sestavljen.

Sprejmite g. prošt zagotovljenje iskrenega spoštovanja, s katerim sem Vaša preponižna služabnica

M. de St. Paul m. p.

Iz tega lista se razvidi, kaj in koliko celó v daljni Kini delajo redovnice od Evgenije Smet, ali kakor se tudi imenuje, Marije od Previdnosti, ustanovljene družbe v pomoč dnšam v vicah za razširjanje kraljestva Božjega in za častni in večni blagor toliko nesrečnih, doslej zapuštenih in res usmiljenja vrednih tamošnjih nevernikov.

Kako zaslužljivo, kako Bogu dopadljivo mora biti to njih blago delo, in to še toliko bolj, ako pomislimo, da vsi prej omenjeni dobrodelní zavodi so popolnoma brezplačni, vzdrževani samo z milimi darovi, ki jih iz Evrope zlasti od udov bratovšine za duše v vicah dobivajo.

Zato pa tudi priporočamo bratovščino v pomoč dušam v vicah.

Več o tej bratovšini se najde v molitveni knjižici „Pomoč vernim dušam v vicah“, ali premišljevanje in molitve za naše ljube ranjce, kakor se imenuje knjiga, ki jo je ravnokar izdala katoliška družba za Kranjsko.

Iz Gorice. U. T. (Cerkvene društva in njihovo djanje.) (Dalje.) 2. Kongregacije. V tem ko so redovi sv. Frančiška s pospeševanjem 3. reda neizrečeno veliko dobrega storili, je pa jezuitovski red s svojimi kongregacijami skoz več stoletij zlasti pri mladini dosegoval velike vspehe.

Kongregacije (pobožne združbe) so v začetku bile ustanovljene s tem namenom, da se je šolska mašina, zlasti tudi v učenju bolj izverstna, pod Marijinim varstvom v društva zedinovale. Godilo se je to pod duhovnim vodnikom, ki se je imenoval predsednik (Praeses) zato, da bi olika njih bila vsestranska, za um in serce; v tem namreč ko so se vednostno pripravljali za svoj poklic, so si prizadevali na poti čednosti toliko bolj se vsih dušnih nevarnost varovati in med seboj se k dobremu spodbudovati.

Ta namen se je tudi prav čvrsto in doveršeno dosegoval. Čez 200 lét so po tem keršanskemu svetu iz vsih premoznih gimnazij in konviktov, v katerih je jezuitovski red odgojal skor vsa takratna mladina srednjih

šol, izhajali ravno iz kongregacij tisti veliki in čversti možje za Cerkev in državo, ki so s besedo, izgledom in djanjem rešili ne le svojo lastno dušo, temuč so delali tudi za zveličanje premožnih iz človeškega družbinstva. Iz kongregacij je izhajalo, njihova je lastina je veliko število cesarjev, vladarjev, vojvodov in drugotnih državnih mož, kakor tudi kardinalov, škofov, mašnikov, redovnikov, ob kratkem, mož vsakterega oddelka, ki so lepoto svojega stanú še dandanašnji; kongregaciji se imajo zahvaliti, da so postali to, kar so. Iz kongregacije sta bila n. pr. vladarja cesar Ferdinand II in Maks, parski volivni knez, kterima ima Nemčija in Avstrija zahvaliti ohranitev katoliške vere; in preslavni cesarski general Tilly, zmagovalec v 36 bitvah, je tudi bil kongreganist.

Vidili so nenavadno imenitne nasledke, ki jih je kongregacija obrodila med šolsko mladino, torej so jeli kmali enake kongregacije vstanavljati tudi v drugih stanovih. Vstale so takó moške, ženske, dekliške, mladenške, tergovske (pri mojstrih in pri učencih), delavske kongregacije. V vsih teh kongregacijah pa je dozorevalo nezmerno veliko naj lepšega bogoljubnega sadú. Cele srenje so se vsled vstanovljenih kongregacij v vsem dobrem vtrdile. Vsrok temu je dvojin.

1. Ravnanje kongregacijska. Kongregacija ima na čelu duhovskega prednika. Razun tega je še poseben odbor (magistrat) izmed udov kongregacijskih, namreč en predsedni prefekt, 2 pomočnika (azistenti), en tajnik in 6—12 svétnikov (konzultorjev) po številu udov. Po tem odboru duhovni prednik vse dobro své, kako se posamezni udje obnašajo, pa je tudi od njega podpiran v pospeševanju vsega dobrega in v odvracanju vsih nevarnost, ki bi utegnile pretiti posameznim udom.

Po kongregaciji je tedaj odprto novo, prav rodovitno apostoljstvo, apostoljstvo namreč, ki ga opravljajo svetni ljudje. Le-to je v zvezi z duhovskim apostoljstvom, ktero je po unem silo močno podpirano ter prihaja zeló zeló rodovitno.

To je veliko pomenljiva pomoč marijanske kongregacije za današnje čase, ko je po eni strani vedno večje pomanjkanje duhovnov, po drugi strani pa ker se zlasti po mestih in terjih neposrednjemu duhovskemu vplivu zapirajo marsiktere vrata, znotraj kterih je tako silno potrebna duhovska pomoč. Tako pa se odgojajo aposteljni, ki s besedo in izgledom, s čednostjo in z molitvijo podpirajo duhovsko prizadevanje in delajo obdinstvu v korist in blagor.

2. Drugi vzrok, da kongregacija z velikim vspehom dela, je to, ker v svojih podukih navadnim pogrěškom in potrebam veliko bolj naravnost do živega gre, kakor pa se to godi pri navadnem duhovskem pastirstvu. Nerodovitnost ali malo sadú pridig izvira velikokrat od tod, ker se govori preveč splošno in dostikrat tudi tako govoriti mara; iz ozira na različne poslušalce in sarad nekterih mora govornik marsikaj samolčati, kar bi za druge treba bilo govoriti.

Pri marijanskih kongregacijah pa, kjer so le posamezni stanovi skupaj, n. pr. možje, mladenči, žene, ima duhovni govornik veliko boljše okolišine. Ložej brez prideržkov in bres ozira na druge govori posebej o tem, kar keršanstvo sploh in keršanska popolnamost posebej prepoveduje in zapoveduje oziroma na stan, ki ga ima ravno pred seboj.

Zato je v kongregaciji svestost pri poslušanji veliko večji in vtis dosti močnejši, kakor pa pri navadnih pridigah. In duhovni pastir pri tacih družbah ima naj lepši priliko za preimenitne stanovske poduke o odločenih primérnih časih. Ravno iz mladenških in dekliških kongregacij izhajajo tisti keršanski zakoni, ki so

zmožni otevatí družine, ki se tako močno k propadu nagibajo. Te kongregacije odvracajo mladino od razuzdanega življenja, zlasti od tistih večkrat dolgoletnih kužljivih snanj, savéz, plesov itd., kar posvetni časniki (ki včasí veljajo še za boljši), zanikarni romani, novele, popevke itd. o vsaki priliki s pohvalo popisujejo, preslavljajo ter mladino kar naravnost zapeljujejo. Vsak pa bi moral vediti, da pošteno v nedolžnosti preživljene mlade leta so naj gotovši podlaga za srečno prihodnost, bodi si v zakonu ali sunaj zakona.

(Dalje sledi.)

Iz Kaire, 27. listopada 1879. (*Odhod novih misijonarjev in misijonsko. Milharčičev grob. študentovske združbe v misijonski prid*) Katoliškim Kranjcem, ki so že toliko darovali za misijon v srednji Afriki, utegne vstreženo biti, ako zvedó kaj bolj natančnega o odhodu novih misijonarjev, in pa kake naznanila iz srednje Afrike.

Vsa misijonska odprava ima 15 oseb; so namreč apostoljski misijonarji: Artur Bouchard (r. Bušár) iz Kanade (v Ameriki), Viktor Fuchs iz pruske Šlezije, in Sebastijan Rechenmacher iz Tirolskega; dalje 6 italijanskih misijonskih Sester, iz vstava v Veroni, ki ga je (za žensko odgojo v misijonih) takratni vikarij Komboni (zdaj škof) l. 1873 vstanovil; in 6 rokodelcev, ki so tudi Italijani — iz vstava veronskega, vstanovljenega po škofu Komboniju l. 1872.

Viktor Fuchs je bil ko bogoslovec na vseučiliših vratislavskem, monakovskem in inomoškem družnik zadevnih študentovskih združevanj, kterih vstanovnik je bil Lorenc Gerbl iz Wasserburga na Parskem, ki je ko goreč misijonar 11. rožn. 1857 v Hartumu umerl. (Gredé v misijon se je nekoliko mudil tudi v Ljubljani in marsikteri se ga utegnejo še spominjati. Vr.) Lepe njegove fotografije, ki kažejo poslovljenje Gerblinovo v Terstu, je mati družba Aenania na svitlo dala v Monakovem o 25letnici od kar je bila družba vstanovljena.

Rechenmacher je to spomlad dobil odpust ko c. kr. deželni ježni strelec, z namenom, da bode mašnik posvečen in odrine v Afriko.

To popotvanje bo terpelo za nektare dva mesca, in za tiste, ki se podajo še na bolj oddaljene misijoniša, tri mesce; pripravljali so se torej popotniki k temu s 5dnevnimi duhovnimi vajami. 21. listopada po slovesnem blagoslovu so srečni in veseli odrinili na železnici iz Kaire proti Suezu. Ondi so 22. listopada stopili v egiptovsk parobrod ter bodo v 6 dnevih v Suâzinu. Od Suâkina dalje popotvajo skoz pušavo v Berber, od koder jih nilska ladija popelje v Hartum, stolni misijonski sedež.

Verli misijonar Don Gennaro Martini (iz Turina) mi je pravil 25. t. m. (listop.), da v suâcu tega leta je blizo Berbera dal odpreti tri grobe, ki so stari Kofti rekli, da so grobi katoliških misijonarjev, in je kosti predjal na katoliško pokopališe. V enem grobu je še našel mesingasto bridko martro in misli se, da tu so koščice ranjcega misijonarja M. Milharčiča. Groba r. provikarja P. Reinthalerja ni mogel najti.

Potreba misijonskih oseb v vikarijatu je velika, zlasti ker 19. t. m. so iz Hartuma in Djebel Nube zopet dospale ponovljene prošnje za misijonarje.

Lansko leto je nepreprosljiva smert pobrala naj spretniši in močnejši delavce, med kterimi je imenito obžalovati nepozabljeni veliki opravnik Don Antonio Squaranti. Sedaj je v Hartumu zopet zrojila vročica, ki sicer še nobenega ni pograbila, vendar so pa zadeti silo oslabljeni. V Djebel Nubi, naj mlajšem iz naj oddaljenejšem misijonu, je neutrudljivi Don Giovanni Losi tako rekoč sam delaven, ker njegov sodelavec Don Domenico Noja,

že tako prileten, ima sušico in se smerti bliža, ako ni že umerl, ker Don-Losi-ev list je od 5. kimovca in je došel tu 19. listopada.

Vsled tacih prošelj novi misijonarji niso več čakali bližnjega parnika genueške Rubattino-družbe, na katerem bi se bilo veliko pripravniše voziti, in ki odrine v kacic 14 dnevih, temuž sklenili so precej 21. listop. v Suec se prepeljati in na egiptovskem parniku, ki je bil naključno ravno na razpolago, popotvanje nadaljevati, če tudi na njem živeža primanjkuje in se še veliko drugega pogreša.

Kadar dospé v Hartum, en del misijonskih Sester ostane tam, druge nadaljujejo potvanje do El-Obeida, kjer se ima ustanoviti č. g. Rechenmacher in redovnice; tudi rokodelci ondi ostanejo dotlej, da se doveršijo potrebne dela pri misijonski hiši in pa v naselbi Malbes. Misijonarja č. g. Bouchard in Fuchs se podasta v Djebel-Nuba. (Nektere ure od El-Obeida je Malbes, kjer se mladi kristjanje naseljujejo in imajo svojega duhovnega pastirja. Ta kraj je bil nedavno v ta namen odločen, in zraven tega, da ima zdravo obnebje mu tudi nikoli vode ne primanjkuje, ter se v sili tudi Obeid od onod more z vodo oskerbovati.

Don Losi je nadalje nedavno apostolskemu vikariju svetoval, naj po unih krajih lepši kraje odberó in ustanové več misijonov po en dan poti narazen, da zaradi pomanjkanja misijonarjev če tudi le po en sam duhoven zamore misijonariti na vsakem misijonišu; zakaj naj manjši daljava med El-Obeidom in Djebel-Nubo je šest dni popotvanja. Milgap. Komboni so ta nasvèt poterdili in tudi Propagandi je bil všeč. Vse kaže, da Djebel-Nuba ostane središe Nuba-misijonov, morebiti ne toliko zaradi svoje zemljepisne lége, kolikor zaradi keršanske arenje, ki se ondi že nahaja.

Ob Baher-el-Arabu (arabski reki, 9 stop. vzhod. dalj. od Greenwicha) je Don Losi poizvedil za prav zdravo in rodovitno krajino, kjer je obnebje še voljnše kot v Kairi. Zato se bode prihodnje leto ondi ustanovil misijon. Pred vsem se prizadevanja misijonarjev na to obračajo, da se v deželi Nuba saj namenu primérna cerkva sozida, ako se ne morejo dobiti pomočki, da bi bila cerkev. Tam tedaj je naša Plevna, ktero moramo z zasipom obdati.

Janez Dichtl, misijonar.

Narava uči.

Ko na nebu noč prižge
Zvezd na milijone,
Duh moj gori dviga se,
Poln od svete zone;
Zvezda gor pri zvezdi čuje,
Tebe Stvarnik občuduje.

Ko v višavah grom breščí
In oblakov roje
Divje pred seboj derví,
Se raduje serce moje,
Ker nebesa govorijo,
Tvojo moč nam svedočijo.

Ko se naše zemlje drob
Od potresa ziblje,
In tiboten kakor grob
Vzroke človek vgiblje;
Duša moja koj zavé se,
Da jo Tvoja roka trese.

Ko se morje razkipí,
Da bregé razdira,
Ko mornarje gonóbí,
Ladije požira;
Tvoja roka z njim nas tepe,
Nam oči odpira slepe.

Ko bogata nam spomlad
Cvét v naročje suje,
Ko v jeseni žejo, glad
Sadje potešuje;
Tebe ljubi serce moje,
Ker spozná darove Tvoje.

Ko se za Te oglasi
Ptičji kor veseli,
Vbrana pesem zazvoni
Daleč po deželi;
Duša moja se ogréva
In radostno jim odpéva.

Ko snežnikov dolgih verst
Gledam sive glave,
Slehern velikan je perst,
Priča Tvoje slave;
Sneg in led in terde skale
So pričála Tvoje hvale.

Oj posvetno ti serce,
Al' se ne sramuješ?
Vse Boga že ljubít' vé, —
Ti ga preziruješ! —
Milo gosli mi zapojte,
Vse stvari stermé obstojte.

Stvarnik! kar Ti svet ne dá,
Sprejmi vso ljubezen
Mojga revnega sercá;
Sladka ta bolezen
Večno naj mi dušo rani,
Tebi zaročeno hrani.

P. S.

Slovansko

iz vzhodnje Bisterške doline (Pusterthal) na Tirolskem. *)

(Spisal dr. Jan. Zl. Mitterrutzner.)

(Dalje.)

Proti koncu 10. stoletja gorenje Podravje in njegove pritikljine še imenujejo slovanske dežele; koliko časa pa da se je slovanski jezik onod ohranil, se ne dá natanko določiti, pač pa se dá razlagati, zakaj je nemški živelj premagovati začel... Govornik po virih izpeljuje, da zato, ker so Slovani pred drugimi v olik in narodnem razcvetu bili zastali in ker so z german-skimi naselbami bili zatlačeni. Vzhodnja Bisterška dolina je bila po škofih Virgiliju in Arnonu iz Solnograda zgodaj pokristjanjena. Dalje piše:

Kakor se obáirnost in nasledek kake povodnji tudi že po upadu vodá iz zapušenih sledí daje določiti, enako se precej tenko dajo zaznamnjati mejni kraji slovanske povodnji po Bistriških poljanah, kolikor namreč je ta povodenj terpeła dalje časa. Ktera tedaj je ta okrajna? In ktere sledí od teh slovanskih seliš se še nahajajo? Na prvo prašanje je naš odgovor: Okraja ali nekdanji

*) Gl. „Dan.“ št. 30., 32. in 33. tega leta. Po naključji je bilo dokončanje tega znamenitega spisa zastalo. Vr.

deželni sodnji sta Liens in Windischmatrei. Okraj Liens, ki ob vzhodu mejí s Koroškim, po Stafflerji obsega 10^{17/100} štirjaških milj; Windischmatrei, ki ob severu mejí s Solnograškim (ločen s mogočnim Tauernskim gorovjem) in na vzhodu s Koroškim, pa ima 18^{54/100} štirjaških milj. Oba okraja skup dan danes štejeta 22.000 prebivalcev.

Na drugo vprašanje odgovorimo: Takih sledí je zlasti štiri, namreč: po nekaj slovanski značaj prebivalstva, kakor posamezne na to merijoče lastnje in šege; slovansko goveje pleme, ki se nahaja po teh okrajih; patrijarhalske družinske razmere, zlasti v Iselski dolini, kakor so bile v navadi pri Slovanih in so sem ter tje še (zlasti na Ruskem); poslednjič in prav posebno premnoge še zdaj obstoječe slovanske imena krajev, gorá, senožet, njiv, potokov, hišnih imén in primkov. Slovanski družinski primki se v kerstnih bukvah Lienških sicer nabajajo bolj pogosto, ko v Iniških (Inichen) in Silijskih; ker se pa pri večem delu dá skazati, da so se pozneje vselili, torej jih po večem preziramo.

Dr. Biedermann piše: „Kar tiče ljudsko telesno podobo, so možje, ki jo na tanko poznajo, čisto določno povedali, da po Lienški okolici, in sicer po severnih rebrih, se slovanski znaki ne dadó tajiti.

Iz ravno tega pisatelja nadalje gosp. vodja nateza še več stavkov; med drugim piše Biedermann: „Pred vsem drugim se ta slovanska zapuščina kaže v obrazih. Kdor je Tirolsko le nekoliko opazoval v njegovih obrazih in podobah, bode pri Iselthalcih, zlasti pri Kalsertthalcih na prvi pogled spazil prikazen sicer brez enakosti na Tirolskem; menim namreč slovanske obraze. Nadalje bolj obširno popisuje telesne in dušne lastniže ondotnega ljudstva, kakor so n. pr.: Bolj izbuknjene lične kosti, migljavne in nekoliko végate oči, blednata barva; pogled, ki kaže priserčnost, zamišljenost, v se obojeno k skrivnosti (mistiki) nagnjeno duhovno življenje, gladke lase, ter meni, da vse to kaže na slovanske prédnike Iselthalcev. Še dalje pravi o teh ljudéh, da so vse skozi pohlevnega značaja, torej za vérske reči močno dovzetni; dajo se radi pridobiti, hitro giniti, so tudi za velike reči darežljivi; pa kakor je lastno kervovitemu temperamentu, se ravno tako naglo zopet pozabijo, so silo spremeljivi in lahkoživni itd. Kalsovci, pravi, imajo tudi svoje melodije (viže, napeve) od Slovanov; pri njih gospoduje mehkoglasje (mol-ton); njih „viže“ (arije) so enotère, se vedno povračajo, in človek misli, da je prestavljen na Savske bregove ali pa na Dalmatinske obale, kader izmed nebotičnih gorá zasliši Kalsovske pesmi.

Dalje omenja starejši šego ondotnih hiš: „kubinja in stanica ste skor brez izjeme en sam predél; v kotu stoji glavno jedilo, „gajlica“ (die Geiliz). *) Da hiše, zlasti v Kals-u in pač tudi v Windischmatrei-u, ne stojé posamezno, kakor pri starodavnih Nemcih, ampak večkrat v malih skupinah, utegne enko biti znano, da izhajajo od kacega nenemškega rodú.“

Osiroma na slovansko goveje pleme opazuje, da so s bojoarskim v enakem številu še nabaja po unih krajih, da sega tudi še v zadnji „Giesthal“.

(Dalje sledí.)

*) O tej jedi g. pisatelj pozneje str. XVII v pojasnovanji bisterških imén to-le pravi: „Geiliz (Geilitze, bei Schöpf Geisnitz), eine in Kals übliche Speise: gesäuerter Brei aus Hafer, der sammt den Kleien gegoren, von diesen gesäubert, wie Mus gekocht wird; vielleicht von kisel, sauer; kiselica (kislita), Sauerampfer. S. Hintner. S. 71.“ — (Nam ni znano, če tudi kje na Slovenskem enako jed pripravljajo. Vr.)

O pijanosti, ki škoduje človeku na telesu. *)

Premisli, dragi prijatelj! kako veliko škodo naklone tebi pijanost, če se ji vdaš, kar tiče tvoje telo in tvoje časno srečo. Pripravi te ob vso čast pri ljudéh, ob premoženje, ob zdravje in življenje, ter ti privabi naglo, strašno in nesrečno smert.

1) V prvič premišluj to resnico, da ti pijanost odvzame vso čast ali spoštovanje pri ljudéh. Da se boš resnice teh besedi popolnoma prepričal, premisli, kako govoré vsi trezni ljudje o pijancih, kar njih čast tiče. Ali se ne zdi pijanec slehernemu treznemu človeku naj zaničljiviši grešnik? Če hočeš komu dokazati, da je kak človek zaničljiv, dovolj je, da rečeš od njega: Ta človek je gerd pijanec. Če išeš posla za svojo bišo in vprašaš koga, kakošen je tisti človek, ktereга misliš v svojo službo vzeti, in uni ti odgovori, da je pijanec, težko, da bi ga k sebi v službo vzel. In če misli devica se omožiti, in zvé, da je nasvetovani ženin pijanec: precej se ji pristudi, da ga ne vzame za moža, če je le količkej modra. Ravno tako sodbo izreče tudi sv. Krizostom o pijancih, rekoč: „Pijanec je gnjusoba vsem svojim prijateljem, zasméh svojim sovražnikom, zaničljiv svoji družini, zopern svoji ženi, vsem neprenosljiv, celó zaničljiviši kot neumna živina.“ Dasiravno je pa mož pijanec zaničljiv, še desetkrat ostudnejši je žena pijanka. Od take žene govori sv. Duh tako le: „Žena pijanka svojega moža v hudo jezo napelje, in njena sramota se ne dá prikrivati.“ Pijanost pa ne vzame le nesrečnim staršem, kateri so ji vdani, vse časti in veljave pri ljudéh; temveč tudi njih nedolžni otroci morajo vedno njihov madež na svojem imenu nositi; kar ti spriduče naslednji žalostni zgled: Nek oče je svojim otrokom vse premoženje zapil, in je potem v naj večem uboštvu umrl. Štirje njegovi sinovi so bili vsi ostudni pijanci. Mati in en sin sta kradla in prišla v ječo; mati se je poboljšala, sin pa se ni poboljšal. Tri hčere so mogle revne službe opravljati, pa so bile dobre in trezne kristjane. Ena je rekla svoji gospodinji: „Kako nesrečni smo postali mi otroci zaradi žganja! Kako čislani in premožni bi lahko bili! Pa kaj smo, in kaj imamo? Nimamo celó nič, kot terdo zasluženno letno plačilo; s tem se zamoremo le revno oblačiti; zakaj mé dekleta moramo same skrbeti, da naša mati hišnino plačati zamorejo, tudi jim moramo še za oblačilo in hrano skrbeti! Od vsih bratov ne dobé mati celó nič. Ali za vso to nesrečo bi še nič ne marale; zdaj glasneje zdihne in reče: O naj hujše je še to, da nas je žganje ob vse poštenje pripravilo. Mati in brat sta bila zaperta, ker sta kradla; ta madež moramo mé kot zaničljivo znamenje na svojem čelu nositi, da nas je povsod ljudi sram; obupale smo kdaj biti spoštovane, če se še tako dobro in počteno zadržimo.“

Cvet in sad zrete molitve.

Prošnje.

Mati priporočuje hčer na Gorenjskem za poboljšanja. Zahvala se bode po uslišnji razgl. — Zatrenje spotikljivih bukev in spisov v nekem bukvišu. — V vsem svojem življenji zbezan zakonsk človek je za spreobrnjenje živo priporočen. — Bolna za zdravje. — Deklica, ki se ji hoče nekako na pameti mešati, da bi ji usmiljeni Bog obvaroval dušno in telesno zdravje, je v bratovske molitve N. lj. G. posebno in prav serčno priporočena. — Mladeneč prav živo priporoča zapravlivo

*) Gl. „Dušna pomoč“, 3. bukve, str. 398 id.

starše za spreobrnjenje in s njimi vred tudi samega sebe za veliko potrebo, posebno, da bi si mogli dom ohraniti. Zahvala po uslišanju. — Več oseb v dušnih potrebah.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec grudni 1879.

I. Glavni namen: Razsvitljenje postavodajalcev in svetovalcev.

II. Posebni nameni:

15. grudna. Osmi brezmadežnega spočetja. Sv. Kristjana, dekla, v 4. stoletju ob obrežju Črnega morja. Priporoč.: Keršanski posli. Dobra spoved za advent, zlasti kateri niso za odpustke opravili. Več mladenčev.

16. Sv. Evzebij, škof, † 373. Priporoč.: Cerkev v Afriki. Ubožni in stradajoči. Zapeljani in pohujšani.

17. (Zapovedani post.) Sv. Lazar, od smrti obujen od Jezusa Kr. v Betaniji, prvi škof v Masiliji, ob glavo djan l. 76. Priporoč.: Bolnišnice in vsi bolniki. Spreobrnjenje in ponižanje francoskih Neronov in drugih trinogov. Ubogi preganjani zaradi vere in čednosti.

18. Sv. Cozim. Priporoč.: Vredno pripravljajanje za Božič. Otroci. Terdovratni.

19. (Zapovedani post.) Sv. Nemesij, muč. v Aleksandriji o polovici 4. stoletja. Grešniki z zamolčevanimi grehi. Zatrenje preklinjevanja. Umirajoči.

20. (Zapovedani post.) Sv. Evgen. Priporoč.: Učeni in redniki. Cerkev na Irskem. Zmaga krivice zoper hinavce.

21. Četrti adventni teden. Evang.: Sv. Janez Kerstnik oznanjuje pokoro. (Luk. 3.) Sv. Tomaž, apost. Priporoč.: Cerkev v Perziji in sicer na Jutru. Nejeverni in slaboverni. Spoved in Obhajilo za praznike.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Ravnopopravnost se obeta! Veselo se razlegajo povsod besede ministerskega predsednika Taaffe-ja, kateri je te dni v zbornici očitno rekel, da ne le Nemci, ampak tudi Slovani se ne smejo v Avstriji na steno pritiskati, to je, v pravicah zatirati. Taaffe vsled tega od mnogih strani dobiva zaupnice: iz Ljubljane je dr. Bleiweis mu naznanil veselje Slovencev zaradi teh besed. Čudni „človekoljubi“ pa so ljudje, kateri pisano gledajo zaradi tega, kar mora vendar vsaka pošena duša pripoznati!

Govornik v katoliški družbi poslednjo sredo večer, gospod Anton Keržič, je prav podučno in mikavno mikal in obdeloval kovače človeške sreče. Prihodnjo sredo bode nadaljeval svojo tehtno stvarino gosp. semen. vodja dr. A. Čebašek.

Odpustka, ki so ga sv. Oče podelili za letošnji praznik neomadežnega spočetja in za osmino presv. M. Device, se verni po vseh cerkvah pridno vdeležujejo. Posebno spodbudljivo je bilo videti tudi veliko število marljivo poštenih mladenčev iz katoliške rokodelske družbe pri sv. obhajilu za Marijin praznik med slovesno službo Božjo v nunski cerkvi. Bog daj sedanjim udom te hvalne družbe pravo stanovitnost, drugim pa pogum posnemati take lepe izglede! — Še par dni je čas te dobrote vdeležiti se, torej le urno, kateri niso še opravili! Veste, da drugi jubilej tega prelepega praznika bo še le, ko se bo pisalo 1904! Kdo bo to dočakal? Torej naj zdaj nobeden mladih in starih ne zamudi te lepe prilike.

Volitev novega poslanca na mesto ranjcega grofa Barbo-ja bode 3. prosenca. Bog mu nakloni vrednega naslednika — ne le v zvestobi do naroda, ampak še posebno v zvestobi do Boga in sv. Cerkve!

Za božičnico je priporočena vredno: „Goldenes Büchlein“ za pobožne otroke, od Leonh. Diefenbach-a, z vsimi božičnimi dogodkami v prelepih barvanih slikah — v „kat. l. bukvarni“ po 1 gl. 80 kr.

Slovani na Tirolskem. Profesor Veselovski v Petrogradu, kakor piše „Obzor“ in za njim „Vaterland“, je v ruskem ministerskem listu dokazoval, da sedanji prebivalci Bisterške doline na Tirolskem so ponemčeni Slovani. — Kar je pa v „Vaterlandu“ nekako dvomljivo omenjeno, je Tirolec dr. Mittertutzner v letošnjem gimnaz. Briksenškem programu jasno dokazal, kakor so pred njim drugi dokazovali. Nadaljevanje Mittertutznerjevega članka ima današnja številka „Zg. Dan.“ in prihodnjič pride konec.

Koliko naših je pobrala vojska v Bosni. Po preštetu ministerskem je v tej vojski padlo: 248 častnikov, 935 podčastnikov in drugih vojakov. Ranjenih je bilo 128 častnikov in 3838 prostakov. Zgubili so se: 3 častniki in 233 drugih oseb. Skupna zguba tedaj: 379 častnikov in 5006 drugih vojakov.

O napadu na življenje ruskega cara na železnici — pišejo vsi časniki. Car je nevarnosti srečno odšel. Med vošivci zaradi otenja so tudi sv. Oče Leon XIII., ki pišejo caru, da so z neizrečenim studom zvedili o brezbožnem napadu, in Boga hvalijo, da mu je življenje ohranilo.

Poslednje novice. Vojne postave drugi paragraf, kateri določuje vojne novake itd., ni dobil večine dveh tretjin v spodnji zbornici državnega zbora. Toda gosposka zbornica bode naj berže sprejela celo postavo, ktera potem zopet pride nazaj k poslancem. Kako se bo potlej reč motala, ako v novo spodej ne dobi potrebne večine, se še ne vé. — V delegacije (poslance za ogersko avstrijske skupne zadeve) so Kranjci izvolili grofa Hohenwarta, za namestnika pa dr. Poklukarja; Korošci so izvolili Ritterja, Goričani Vinklerja, Teržani Vitmana; štajarski Slovenci niso hotli voliti, ker jim nemški poslanci niso hotli privoliti nobenega slovenskega poslanca. — Bulgarska knežija ravno da je beli dan zagledala, že ima tudi bolezen nove dobe; ministerstvo je odstopilo, državni zbor je razrešen. Novi ministri so: Ternovski razkolni škof Klement je predsednik in minister za nauke; za zunanjstvo Načović, za pravo Grekov, za vojsko Parencov; drugih še ni. — Med Albanci in Černogorci so skoraj vedno kake praške, te dni je bila boje celó buda vojska ob meji. — Na Španjskem kujejo novo ministerstvo.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce na Verhniki: Iz Žirovske fare po č. g. župniku 3 gl.

Za pogorelce na Gori: Iz Žirovske fare po č. g. župniku 3 gl.

Za pogorelce v Sarajevu: Č. gosp. J. Košir iz št. Vida pri 1p. 10 gl.

Za opravo nove cerkve v Glamoči v Bosni: Po pu. g. kanoniku M. Meršolu neimen. 1 gl.

Za sv. Očeta: Terez. Pirc 2 gold. — Liza Pavlin 10 gl.

Za afrikanski misijon: Terez. Pirc 1 gl.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Č. g. Jak. Košir iz št. Vida pri 1p. 15 gl.